

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm»
Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları
üzrə prorektor vəzifəsini icra edən

 dos.Z.I.Məmmədov

07 fevral 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: Aqromühəndislik 050602

Fakultə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I. Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Kənd təsərrüfatı texnikasının idarə edilməsi 050602

Kodu: IPFS-B09

Tədris ili: III (2024-2025). Semestr: VI

Tədris yükü (saat) : Auditoriya saati: 60 saat (30 saat mühazirə, 30 saat laboratoriya)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 6

Auditoriya N:

Saat:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: İsmayılov Sədi Qurban oğlu, t.ü.f.d. dos.

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı : ismailov.sedi@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III. Təvsiyə olunan ədəbiyyatlar:

A.A. Əliyev, S.M. Vəliyev, M.Ə. Nuriyev "Nəqliyyatın idarə etmə sistemləri" Bakı-2014, səh. 81.

H.Camalov "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin idarə olunması". Bakı-2016, səh. 209.

Yol Hərəkətinin təşkili və təhlükəsizliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı, 1998, "Hüquq ədəbiyyatı" nəşriyyatı. 160 səh.

Rahib Məmməd oğlu Ağayev, Təvəkgül Miriş oğlu İslamov, Qurban Yaşar oğlu Qurbanov.Kənd təsərrüfatında istifadə olunan traktor və avtomobillərin quruluşu. 2019.

© agro.gov.az Ağakışi Aliyev: "Kənd təsərrüfatı texnikasının idarə olunmasında ciddi maarifləndirmə işinə ehtiyac var"

Сельскохозяйственная Техника – виды, классификация и аспекты выбора.
10.02.2021 <https://e-qanun.az/framework/38394>

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 aprel 2004-cü il tarixli 47 nömrəli qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 4, maddə 296)

IV. Prerekvizitlər: III kurs tələbələrinə "Kənd təsərrüfatı texnikasının idarə edilməsi" fənni tədris olunur. Bu sahə üzrə anlayışlar və prinsiplər təhlil olunur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa buna oxşar fənlərin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu gün kənd təsərrüfatı texnikasını düzgün idarə edəcək mütəxəssislər arasında kadr qıtlığı vardır. Bu baxımdan nəqliyyat vasitələrini sürücülük vəsiqəsi olmayan insanların idarə edir. Bunun nəticəsidir ki, bu il aqrar istehsalatda xeyli sayda kombaynın yanması, aşması ilə bağlı faktlar qeydə alınıb. Bütün bunlar isə kənd təsərrüfatı texnikasını idarə edəcək kadrların qeyri-peşəkarlığından irəli gəlir. Ona görə də bu gün Azərbaycanda kənd təsərrüfatı texnikasını idarə edəcək peşəkar kadrların hazırlanmasına böyük ehtiyac vardır.

Kənd təsərrüfatı texnikalarının nəqliyyat vəziyyətlərində hərəkətinin təhlükəli olduğunu nəzərə alaraq, kənd təsərrüfatı texnikaları yola çıxarkən traktorların və digər kənd təsərrüfatı texnikalarının gecə vaxtında magistral yollarda hərəkətinin qadağan edilməsi və yaxud Dövlət Yol Polisi idarələrinin məlumatlandırılması qaydalarının işlənməsi aktual olaraq qalır.

VIII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixi qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemdə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə smestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Smestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokvuma görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarı nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- Tələbə keçirilmiş materialları dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçirilmiş materialları tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunu məntiqi tam açır.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür lakin, nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmamazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var lakin fikrini əsaslandırma bilmir.

1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

0 bal- Cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı bal 17 baldan az olmamalıdır. Əks halda tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91 – 100 bal	əla	A
81 – 90 bal	çox yaxşı	B
71 – 80 bal	yaxşı	C
61 – 70 bal	kafi	D
51 – 60 bal	qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: *Mühazirə 30 saat , laboratoriya məşğələsi 30 saat.*
Cəmi 60 saat

N	Mühazirə	Saat	Tarix
1	Kənd təsərrüfatı texnikaları, maşınları və avadanlıqları. Plan: 1.Kənd təsərrüfatı texnikalarının idarə edilməsi fənninin məqsədi 2.Kənd təsərrüfatı maşınları və avadanlıqları. 3.Traktorlar, onların sinifləri, təyinatları və tipləri.	2	

	2. Traktorun şumlama kotanı ilə tarlada idarə olunması qaydaları. Traktorun qoşqu ilə idarə olunması qaydaları. 3. Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin hərəkət intensivliyinin az və çox olduğu yollarda idarə olunması.		
6	Traktorun yollarda və tarlada aqreqatlaşdıqları maşınlarla idarə olunması qaydaları. Plan: 1. Traktorun intensivlik az olan yollarda idarə olunması qaydaları 2. Traktorların aqreqatlaşdıqları maşınlarla və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin tarlada idarə olunması qaydaları 3. Asma və yarım asma maşın-traktor aqreqatlarının texnoloji əməliyyatlarda və nəqliyyat vəziyyətlərində idarə olunması qaydaları. 4. Yol nişanlarının təsnifatı. Xəbərdarlıq nişanları. 5. Üstünlük nişanları. Qadağan nişanları. 6. Məcburi hərəkət istiqaməti nişanları.	2	
7	Taxılığan kombaynlar. Kombaynların texnoloji prosesi. İşçi orqanların sürətinin tənzimlənməsi Plan: 1. Kombaynlar. Taxılığan kombaynlara aqrotexniki tələblər. 2. Taxılığan kombaynlar və onların modifikasiyaları. Kombaynların texnoloji prosesi və işə hazırlanması. 3. Kombaynın işçi orqanlarının sürətinin kombaynın hərəkət sürətinə nəzərən tənzimlənməsi. Cəhərin tənzimlənməsi. Maili kamera.	2	

8	Kombaynının döyən hissəsinin mexanizm və qovşaqlarının nizamlanması. Plan: 1.Kombaynının döyən aparatı. Barabanın sürətinin və ara boşluqlarının nizamlanması. 2.Döyülmüş dənin qarışıqlardan təmizlənməsi. Küləşin xırdalanıb sahəyə səpilməsi. Kombaynının biçinə nizamlanması. 3. Taxılıyığın kombaynların saxlanması. 4. Kabinanın ventilyasiya sisteminin saxlanması.	2	
9	Qarğıdalının yığılması üçün maşınlar və aqreqlər. Plan: 1.Qarğıdalı yığıcı. "Xersonets-7" qarğıdalı yığın kombayn.Taxılıyığın kombaynla qarğıdalının yığılması. 2.Kombaynının sahədə hərəkət üsulunun seçilməsi. Kombaynının bunkerinin boşaldılması 3.Oturacağın sürücünün boyundan asılı olaraq nizamlanması. Kabinada yerləşən cihazların xəbərdarlıq və nəzarət göstəriciləri.	2	
10	Traktorların güc ayıran valları. Plan: 1.Traktorların gücayıran valları. 2. Müstəqil intiqallı güc ayıran val. 3. Gücayırma valından hərəkət alan asma və yarımasma maşınlar.	2	
11	Gücayırma valından hərəkət alan toxumsəpən maşınlar. Plan: 1.Pnevmatik və cərgəvi toxumsəpən maşınlar. 2.Punktir toxumsəpən maşınlar	2	

12	Kənd təsərrüfatı texnikasının gücayırma valından hərəkət alan kimyəvi mühafizə maşınları. Məhsul yığan maşınlar. Plan: 1.Dərman çiləyicilər. Mineral və üzvi gübrə paylayan aqreqatlar. Doldurucu-şirə səpələyənlər. 2.Məhsul yığan maşınlar və onların əsas hissələri. Otbiçən maşınlar. 3.Silos və yemyığan kombaynlar. Kartofyığan kombaynlar. 4. Kənd təsərrüfatı maşın və aqreqatları ilə işləyərkən təhlükəsizlik tədbirləri.	2	
13	John deere pambıqyığan kombaynının əsas funksiyaları. Kombaynın texnoloji iş prosesi Plan: 1.John deere pambıqyığan kombaynının quruluşu. Kombaynların əsas funksiyaları 2. Məhsuldarlığa təsir edən amillər. Pambıq yığan kombaynın texnoloji iş prosesi	2	
14	John Deere kombaynının idarəetmə kabinası və idarəetmə sistemləri. Plan: 1.John Deere kombaynının idarəetmə kabinəsi. Kombaynın funksiyalarına tam nəzarət etmək üçün monitor. AutoTrac™ idarəetmə sistemi. 2.Cərgələrin yığılmasının idarə etmə sistemi. Kalibrlemə idarəetmə sistemi	2	
15	Pambıq yığan aparat Plan: 1.Pambıq yığan aparat. Kolqaldıran və kolqaldıranın nizamlanması. 2.Pambıq yığan mexanizm. Şpindel. Şpindelin texnoloji işi. Şpindellərdə baş verən nasazlıqlar. Fırçalı yastıq.	2	

Laboratoriya işinin mövzuları

N			
---	--	--	--

	Mövzunun adı	Saat	Tarix
1	Kənd təsərrüfatı texnikaları, maşınları və avadanlıqları. Plan: 1.Kənd təsərrüfatı texnikalarının idarə edilməsi fənninin məqsədi 2.Kənd təsərrüfatı maşınları və avadanlıqları. 3.Traktorlar, onların sinifləri, təyinatları və tipləri.	2	
2	Traktorun gövdələri, dartı sinifləri. Avtomobillərin xüsusiyyətləri Plan: 1.Traktor gövdələrinin növləri. Traktorların dartı sinifləri. 2.Avtomobil, onun tarixi və xüsusiyyətləri.	2	
3	Avtomobillərin və traktorların əsas hissələri Plan: 1.Avtomobillərin və traktorların əsas hissələri. Tırtıllı traktorların hərəkət hissələri. Sükən idarəsi. 2.Traktorların hidravlik asma sistemi. Avtomatik qoşqu.	2	
4	Kənd təsərrüfatı texnikasının aqreqatlaşdırılması və onun seçilmə prinsipi. Traktorun asma mexanizmi və onun elementləri. Plan: 1.Köməkçi avadanlıqlar. Kənd təsərrüfatı texnikasının aqreqatlaşdırılması 2. Maşının aqreqatlaşdırılmasının seçilmə prinsipi. Aqreqatın istismar xassələri 3. Asma və yarımasma maşınların texnoloji əməliyyatlara hazırlanması, aqreqatlaşdırılması qaydaları. Asma maşınların növləri və asqılar.	2	

	4. Üçnöqtəli və ikinöqtəli asma sxemləri. Traktorun asma mexanizminin elementləri		
5	Traktorun texniki əməliyyatlara hazırlanması zamanı nizamlamalar. Traktorun kotanla və digər qoşqularla idarə olunması. Plan: 1. Texnikanın texnoloji əməliyyatlara hazırlanması zamanı texniki xidmət və nizamlamaların aparılması. 2. Traktorun şumlama kotanı ilə tarlada idarə olunması qaydaları. Traktorun qoşqu ilə idarə olunması qaydaları. 3. Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin hərəkət intensivliyinin az və çox olduğu yollarda idarə olunması.	2	
6	Traktorun yollarda və tarlada aqreqatlaşdıqları maşınlarla idarə olunması qaydaları. Plan: 1. Traktorun intensivlik az olan yollarda idarə olunması qaydaları 2. Traktorların aqreqatlaşdıqları maşınlarla və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin tarlada idarə olunması qaydaları 3. Asma və yarımasma maşın-traktor aqreqatlarının texnoloji əməliyyatlarda və nəqliyyat vəziyyətlərində idarə olunması qaydaları. 4. Yol nişanlarının təsnifatı. Xəbərdarlıq nişanları. 5. Üstünlük nişanları. Qadağan nişanları. 6. Məcburi hərəkət istiqaməti nişanları.	2	
7	Taxılığan kombaynlar. Kombaynların texnoloji prosesi. İşçi orqanların sürətinin tənzimlənməsi Plan: 1. Kombaynlar. Taxılığan kombaynlara aqrotexniki tələblər.	2	

	2. Taxılıyğan kombaynlar və onların modifikasiyalari. Kombaynların texnoloji prosesi və işə hazırlanması. 3. Kombaynın işçi orqanlarının sürətinin kombaynın hərəkət sürətinə nəzərən tənzimlənməsi. Cəhrənin tənzimlənməsi. Maili kamera.		
8	Kombaynın döyən hissəsinin mexanizm və qovşaqlarının nizamlanması. Plan: 1. Kombaynın döyən aparatı. Barabanın sürətinin və ara boşluqlarının nizamlanması. 2. Döyülmüş dən qırıqlardan təmizlənməsi. Küləşin xırdalanıb sahəyə səpilməsi. Kombaynın biçinə nizamlanması. Taxılın yetişməsinin yoxlanılması. 3. Taxılıyğan kombaynların saxlanması. 4. Kabinanın ventilyasiya sisteminin saxlanması.	2	
9	Qarğıdalının yığılması üçün maşınlar və aqreqatlar. Plan: 1. Qarğıdalı yığıcı. "Xersonets-7" qarğıdalı yığan kombayn. Taxılıyğan kombaynla qarğıdalının yığılması. 2. Kombaynın sahədə hərəkət üsulunun seçilməsi. Kombaynın bunkerinin boşaldılması 3. Oturacağın sürücünün boyundan asılı olaraq nizamlanması. Kabinada yerləşən cihazların xəbərdarlıq və nəzarət göstəriciləri.	2	
10	Traktorların güc ayıran valları. Plan: 1. Traktorların gücayıran valları. 2. Müstəqil intiqallı güc ayıran val. 3. Gücayırma valından hərəkət alan asma və yarımasma maşınlar.	2	

11	Gücayırma valından hərəkət alan toxumsepən maşınlar. Plan: 1.Pnevmatik və cərgəvi toxumsepən maşınlar. 2.Punktir toxumsepən maşınlar	2	
12	Kənd təsərrüfatı texnikasının gücayırma valından hərəkət alan kimyəvi mühafizə maşınları. Məhsul yığan maşınlar. Plan: 1.Dərman çiləyicilər. Mineral və üzvi gübrə paylayan aqreqatlar. Doldurucu-şirə səpələyənler. 2.Məhsul yığan maşınlar və onların əsas hissələri. Otbiçən maşınlar. 3.Silos və yemyığan kombaynlar. Kartofyığan kombaynlar. 4. Kənd təsərrüfatı maşın və aqreqatları ilə işləyərkən təhlükəsizlik tədbirləri.	2	
13	John deere pambıqyığan kombaynının əsas funksiyaları. Kombaynın texnoloji iş prosesi Plan: 1.John deere pambıqyığan kombaynının quruluşu. Kombaynların əsas funksiyaları 2. Məhsuldarlığa təsir edən amillər. Pambıq yığan kombaynın texnoloji iş prosesi	2	
14	John Deere kombaynının idarəetmə kabinası və idarəetmə sistemləri. Plan: 1.John Deere kombaynının idarəetmə kabinəsi. Kombaynın funksiyalarına tam nəzarət etmək üçün monitor. AutoTrac™ idarəetmə sistemi. 2.Cərgələrin yığılmasının idarə etmə sistemi. Kalibrləmə idarəetmə sistemi	2	
15	Pambıq yığan aparat Plan: 1.Pambıq yığan aparat. Kolqaldıran və kolqaldıranın nizamlanması. 2.Pambıq yığan mexanizm. Şpindel.	2	

	Şpindelin texnoloji işi. Şpindellərdə baş verən nasazlıqlar. Fırçalı yastıq.		
--	--	--	--

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

"Kənd təsərrüfatı texnikasının idarə olunması" fənninin öyrənilməsi nəticəsində Tələbə bacarmalıdır:

- «Avtomobil yolları haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqini,
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində nəqliyyat vasitələrinin istismarının qadağan edilməsinə səbəb olan nasazlıqların müəyyən edilməsini və ümumi istifadədə olan nəqliyyat vasitələrinin parklanması;
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində nəqliyyat vasitələri sürücülərinin sağlamlığının qorunması və YNH də tibbi yardımı;
- nəqliyyatda hərəkət rejimlərinin qiymətləndirilməsini, hərəkət intensivliyinin və tərkibinin müəyyənləşdirilməsi və təhlili;
- ətraf mühitin mühafizəsi, torpağın, suyun, meşənin və digər bitki və canlı aləmin mühafizəsinin qiymətləndirilməsini.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

"Kənd təsərrüfatı texnikasının idarə olunması" fənninin öyrənilməsi nəticəsində tələbə bilməlidir:

- nəqliyyat vasitələrinin istismarının qadağan edilməsinə səbəb olan nasazlıqları;
- payada keçidləri və ümumi istifadədə olan nəqliyyat vasitələrinin dayanma və durma qaydalarını;
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində təhlükəsiz idarəetmənin əsaslarını və hərəkət təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin başlıca və əsas istiqamətlərini;
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində hərəkət iştirakçıları, sürücülər və DYP xidməti əməkdaşları savadlı və mübahisəsiz əməkdaşlığı.
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində təhlükəsizliyinin təmin edilməsi proqramlarını və tədbirlərini;
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində hərəkət iştirakçılarının əsas vəzifələri və hüquqları.
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində adamların və yüklərin daşınması qaydalarını
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində səs siqnalları və xarici işıq cihazlarından istifadə edilməsini;
- tarla əməliyyatları və nəqliyyat vəziyyətində nəqliyyat vasitələri sürücülərinin sağlamlığının qorunması və yol - nəqliyyat hadisələrində zərər çəkənlərə tibbi yardım göstərilməsinin təşkilini.
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərini.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Birinci kollokvium sualları:

1. Kənd təsərrüfatı texnikalarının idarə edilməsi fənninin məqsədi
2. Kənd təsərrüfatı maşınları və avadanlıqları.
3. Traktorlar, onların sinifləri, təyinatları və tipləri.
4. Traktor gövdələrinin növləri. Traktorların dərzi sinifləri.
5. Avtomobil, onun tarixi və xüsusiyyətləri.
6. Avtomobillərin və traktorların əsas hissələri. Tırtıllı traktorların hərəkət hissələri. Sükan idarəsi.
7. Traktorların hidravlik asma sistemi. Avtomatik qoşqu.
8. Köməkçi avadanlıqlar. Kənd təsərrüfatı texnikasının aqreqatlaşdırılması
9. Maşının aqreqatlaşdırılmasının seçilmə prinsipi. Aqreqatın istismar xassələri
10. Asma və yarımasma maşınların texnoloji əməliyyatlara hazırlanması, aqreqatlaşdırılması qaydaları. Asma maşınların növləri və asqılar.
11. Üçnöqtəli və ikinnöqtəli asma sxemləri. Traktorun asma mexanizminin elementləri.
12. Texnikanın texnoloji əməliyyatlara hazırlanması zamanı texniki xidmət və nizamnamələrin aparılması.
13. Traktorun şumlama kotanı ilə tarlada idarə olunması qaydaları. Traktorun qoşqu ilə idarə olunması qaydaları.
14. Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin hərəkət intensivliyinin az və çox olduğu yollarda idarə olunması.
15. Traktorun intensivlik az olan yollarda idarə olunması qaydaları.

İkinci kollokvium sualları:

1. Traktorların aqreqatlaşdırılma maşınlarla və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin tarlada idarə olunması qaydaları.
2. Asma və yarımasma maşın-traktor aqreqatlarının texnoloji əməliyyatlarda və nəqliyyat vəziyyətlərində idarə olunması qaydaları.
3. Yol nişanlarının təsnifatı. Xəbərdarlıq nişanları.
4. Üstünlük nişanları. Qadağan nişanları.
5. Məcburi hərəkət istiqaməti nişanları.
6. Kombaynlar. Taxıl-yığan kombaynlara aqrotexniki tələblər.
7. Taxıl-yığan kombaynlar və onların modifikasiyaları. Kombaynların texnoloji prosesi və işə hazırlanması.
8. Kombaynın işçi orqanlarının sürətinin kombaynın hərəkət sürətinə nəzərən tənzimlənməsi. Cəhrənin tənzimlənməsi. Maili kamera.
9. Kombaynın döyən aparatı. Barabanın sürətinin və ara boşluqlarının nizamlanması.
10. Döyülmüş dənin qarışıqlardan təmizlənməsi. Küləşin xırdalanıb sahəyə səpilməsi. Kombaynın biçinə nizamlanması. Taxılın yetişməsinin yoxlanılması.
11. Taxıl-yığan kombaynların saxlanması.
12. Kabinanın ventilyasiya sisteminin saxlanması.
13. Qarğıdalı yığıcı. "Xersonets-7" qarğıdalı yığan kombayn. Taxıl-yığan kombaynla qarğıdalının yığılması.
14. Kombaynın sahədə hərəkət üsulunun seçilməsi. Kombaynın bunkerinin boşaldılması

15. Oturacağın sürücünün boyundan asılı olaraq nizamlanması. Kabinada yerləşən cihazların xəbərdarlıq və nəzarət göstəriciləri.

XV. İmtahan sualları:

I-ci blok

1. Kənd təsərrüfatı texnikalarının idarə edilməsi fənninin məqsədi
2. Kənd təsərrüfatı maşınları və avadanlıqları.
3. Traktorlar, onların sinifləri, təyinatları və tipləri.
4. Traktor gövdələrinin növləri. Traktorların dartı sinifləri.
5. Avtomobil, onun tarixi və xüsusiyyətləri.
6. Avtomobillərin və traktorların əsas hissələri. Tırtıllı traktorların hərəkət hissələri. Sürücü idarəsi.
7. Traktorların hidravlik asma sistemi. Avtomatik qoşqu.
8. Köməkçi avadanlıqlar. Kənd təsərrüfatı texnikasının aqreqatlaşdırılması

II-ci blok

9. Maşının aqreqatlaşdırılmasının seçilmə prinsipi. Aqreqatın istismar xassələri
10. Asma və yarım asma maşınların texnoloji əməliyyatlara hazırlanması, aqreqatlaşdırılması qaydaları. Asma maşınların növləri və asqılar.
11. Üçnöqtəli və ikinnöqtəli asma sxemləri. Traktorun asma mexanizminin elementləri.
12. Texnikanın texnoloji əməliyyatlara hazırlanması zamanı texniki xidmət və nizamlamaların aparılması.
13. Traktorun şumlama kotanı ilə tarlada idarə olunması qaydaları. Traktorun qoşqu ilə idarə olunması qaydaları.
14. Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin hərəkət intensivliyinin az və çox olduğu yollarda idarə olunması.
15. Traktorun intensivlik az olan yollarda idarə olunması qaydaları
16. Traktorların aqreqatlaşdırılması maşınlarla və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin tarlada idarə olunması qaydaları
17. Asma və yarım asma maşın-traktor aqreqatlarının texnoloji əməliyyatlarda və nəqliyyat vəziyyətlərində idarə olunması qaydaları.
18. Yol nişanlarının təsnifatı. Xəbərdarlıq nişanları.

III-cü blok

19. Üstünlük nişanları. Qadağan nişanları.
20. Məcburi hərəkət istiqaməti nişanları.
21. Kombaynlar. Taxılyığan kombaynlara aqrotexniki tələblər.
22. Taxılyığan kombaynlar və onların modifikasiyaları. Kombaynların texnoloji prosesi və işə hazırlanması.
23. Kombaynın işçi orqanlarının sürətinin kombaynın hərəkət sürətinə nəzərən tənzimlənməsi. Cəhrənin tənzimlənməsi. Məlli kamera.
24. Kombaynın döyən aparatı. Barabanın sürətinin və ara boşluqlarının nizamlanması.

25. Döyülmüş dənin qarışıqlardan təmizlənməsi. Küləşin xırdalanıb sahəyə səpilməsi. Kombaynın biçinə nizamlanması. Taxılın yetişməsinin yoxlanması.
26. Taxılıyağın kombaynların saxlanması.
27. Kabinanın ventilyasiya sisteminin saxlanması.

IV-cü blok

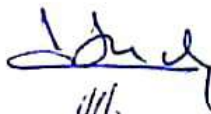
28. Qarğıdalı yığıcı. "Xersonets-7" qarğıdalı yığan kombayn. Taxılıyağın kombaynla qarğıdalının yığılması.
29. Kombaynın sahədə hərəkət üsulunun seçilməsi. Kombaynın bunkerinin boşaldılması
30. Oturacağın sürücünün boyundan asılı olaraq nizamlanması. Kabinada yerləşən cihazların xəbərdarlıq və nəzarət göstəriciləri.
31. Traktorların gücayırıcıları.
32. Müstəqil inteqrallı güc ayırıcı val.
33. Gücayırıcı valından hərəkət alan asma və yarımasma maşınlar.
34. Pnevmatik və cərgəvi toxumsəpən maşınlar.
35. Punktir toxumsəpən maşınlar

V-ci blok

36. Dərman çiləyicilər. Mineral və üzvi gübrə paylayan aqreqatlar. Doldurucu-şirə səpələyicilər.
37. Məhsul yığan maşınlar və onların əsas hissələri. Otbiçən maşınlar.
38. Silos və yemiyən kombaynlar. Kartofiyığan kombaynlar.
39. Kənd təsərrüfatı maşın və aqreqatları ilə işləyərkən təhlükəsizlik tədbirləri.
40. John deere pambıqyığan kombaynının quruluşu. Kombaynların əsas funksiyaları
41. Məhsuldarlığa təsir edən amillər. Pambıq yığan kombaynının texnoloji iş prosesi.
42. John Deere kombaynının idarəetmə kabinəsi. Kombaynının funksiyalarına tam nəzarət etmək üçün monitor. AutoTrac™ idarəetmə sistemi.
43. Cərgələrin yığılmasının idarəetmə sistemi. Kalibrləmə idarəetmə sistemi.
44. Pambıq yığan aparat. Kolqaldırıcı və kolqaldırıcının nizamlanması.
45. Pambıq yığan mexanizm. Şpindel. Şpindelin texnoloji işi. Şpindellərdə baş verən nasazlıqlar. Fırçalı yastıq.

«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasının 07.02.2025-ci il tarixli iclasında (protokol № 06) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

dos. S.Q. İsmayilov

Kafedra müdiri:

dos. R.F. Əliyev